

Era broma

Col·lecció Raigs globulars

(11)

R

Aquest llibre va ser publicat amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Primera edició: gener de 2014

Títol original, *Only joking*.

© Gabriel Josipovici, 2010.

© de la traducció de l'anglès, Ferran Ràfols Gesa.

© d'aquesta edició, Raig Verd Editorial, 2014.

Disseny de la coberta: Noemí Giner

Il·lustració de la coberta: Mai-loan TU

Corrector: Gerard Malet

Publicat per Rayo Verde Editorial S.L.

Gran via de les Corts Catalanes 514, 1r 7a

Barcelona 08015

www.raigverdeditorial.cat

Impressió: Book Print

Dipòsit legal: B - 10377-2013

ISBN: 978-84-15539-67-4

BIC: FA, FHD

Impress a Espanya - *Printed in Spain*

Raig Verd editorial forma part de l'Associació d'editorials independents
Llegir en català.

Un cop llegit el llibre, si no el vols conservar, el pots deixar a l'abast d'altres, passar-lo a un company de feina o un amic a qui pugui interessar. En el cas de voler llençar-lo (cosa impensable), fes-ho al contenidor blau de reciclatge de paper.

L'editorial expressa el dret del lector a la reproducció total o parcial d'aquesta obra per a ús personal.

Era broma

Gabriel Josipovici

Traducció de Ferran Ràfols Gesa

Raig verd
editorial

Per a en David

1

Quan el baró, com li agrada que li diguin, té ganes de parlar, sempre s'asseu davant. En Felix, al volant, sap per experiència que no ha de començar la conversa. Està enfeinat conduint la berlina silenciosa pels carrers congestionats de Henley.

No és fins que s'acosten a l'autovia que el baró comença a parlar.

—La senyoreta Jenkin es trobava en una forma esplèndida, avui, com de costum —diu.

—M'alegro de saber-ho, senyor —diu en Felix, com sempre que, després de la seva visita setmanal, el baró li fa saber aquest detall.

—Recordava les meves trapelleries d'infància amb una claredat encara més acusada que de costum —diu el baró—. A vegades em penso que s'inventa aquestes històries amb l'únic propòsit d'avergonyir-me.

En Felix somriu, amb els ulls a la carretera.

—Sentint-la parlar —diu el baró—, es diria que tota la meva joventut vaig maldar tant com vaig poder per amargar la vida a tothom amb qui em veia obligat a conviure.

Després d'això, el baró es queda tanta estona en silenci que hauria estat del tot comprensible que en Felix, que tenia els ulls clavats a la carretera i al retrovisor, es pensés que s'havia adormit.

—I, amb tot, no sembla que em guardi cap rancúnia —continua finalment el baró, com si no s'hagués aturat en cap moment—. Ben al contrari, de fet. Tal com ella les recorda, les meves entremaliadures i les meves bromes pesades són indicis d'un zel entranyable, d'una encisadora independència d'esperit.

El baró torna a sumir-se en el silenci.

—Si més no —continua després d'una estona— sembla que així vol que m'imagini que em recorda de jove. I, alhora, sembla que el seu capteniment insinuï que aquesta imatge és la d'una dona gran, lleument senil i massa indulgent, i que una interpretació ben diferent dels meus actes no només és possible sinó força probable.

»La pregunta que no deixo de fer-me —diu el baró—, és si ella n'és conscient o no, d'això, si pretén que faci aquesta deducció dels seus comentaris i la seva actitud o si bé és només la mala consciència el que em porta a fer-la.

En Felix, impassible, fa virar silenciosament la berlina i deixa enrere la resta de trànsit pel carril d'avançament.

—Felix —diu el baró—, hi ha una cosa que fa temps que et vull preguntar.

—Sí, senyor? —diu en Felix.

—Felix —diu el baró—, tu que tens tantes coneixences, no deus pas saber de ningú que em pugui ajudar?

Amb els ulls a la carretera, en Felix espera que continuï.

—Tinc un amic —diu el baró— que busca algú, un home de confiança, per no perdre de petja una determinada persona. No deus pas saber de cap home així?

Finalment, en Felix diu:

—Em penso que sí, senyor.

—I és de fiar?

—Fa les coses a la seva manera —diu en Felix—. I s'ha de deixar que les faci a la seva manera, senyor, si entén el que vull dir.

—Estic segur que al meu amic no se li acudiria voler-lo manar —diu el baró—. Quan arribem a casa, potser series tan amable de deixar-me el seu nom i el seu número de telèfon, Felix.

—Ho faré encantat —diu en Felix mentre guia la gran berlina, la fa sortir de l'autopista i enfila el camí de Highgate.

El baró sospira i es mira el rellotge.

—Les cinc en punt —diu—. Les notícies d'esports.

En Felix tira el cos endavant i engega la ràdio.

2

—La persona en qüestió, senyor Alphonse, és la meva dona
—diu el baró.

—Alphonse i prou —diu l'home.

Seuen en un banc amb vistes al riu, entre Westminster i
Lambeth Bridge, un dia fred de primavera.

—Tothom em diu Alphonse —diu l'home.

El baró ho accepta amb un petit somriure.

—Viu amb vostè, la senyora? —pregunta l'Alphonse.

—Per dir-ho d'alguna manera —diu el baró—. Per dir-
ho d'alguna manera.

Treu una foto de la cartera i l'allarga a l'Alphonse, que
l'estudia en silenci.

—Què més li cal saber? —pregunta el baró.

—Agrairia que em fes un horari amb els moviments de la
senyora —diu l'Alphonse.

—Un horari?

—Per tenir-ne una idea aproximada, ja m'entén.

—Si és el que necessita, cap problema —diu el baró.

L'Alphonse continua escrutant la fotografia. Un heli-

còpter els passa per sobre i segueix el riu en direcció sud.

—Lleument afavoridora —diu el baró—. És molt fotogràfica. Sempre ho ha estat. A la vida real se li nota l'edat.

—Que és? —pregunta l'Alphonse, encara amb els ulls fixos a la foto.

—Cinquanta-quatre —diu el baró—. Si fa no fa.

—Ja ho veig —diu l'Alphonse—. Una dona guapa —opina, i es gira sobre el banc per mirar el baró, que continua amb la mirada perduda al riu—. Puc? —acaba preguntant, mentre alça la foto.

—És clar —diu el baró—. Per això l'he duta.

L'Alphonse la desa amb cura a la cartera.

Un sobre es materialitza a la mà del baró.

—Com estic convençut que ja sap, és imprescindible que el contacte entre vostè i jo sigui mínim. Aquí dins hi trobarà, a part de la bestreta acordada, el meu número de mòbil, seguit del número de casa. Sisplau, destrueixi'ls de seguida que els hagi memoritzat. Només pot fer-ne ús en cas d'emergència. La meva dona és extraordinàriament suspicax. No ha de tenir la més lleugera sospita que passa alguna cosa. Jo li trucaré periòdicament per saber com ha progressat, però vostè només em pot trucar en cas d'emergència. Entesos?

L'Alphonse fa lliscar el sobre, sense obrir-lo, a la butxaca de la jaqueta.

—Aquestes coses demanen el seu temps, com ja deu haver comprès —diu—. Per començar, hi ha...

—Sisplau, estalviï'm els detalls —diu el baró mentre li posa una mà al braç.

—Com vulgui —diu l'Alphonse, amb una engruna de decepció a la veu.

—No tinc pressa —diu el baró—. El que necessito són proves clares.

L'Alphonse se cenyeix bé la gavardina fosca.

—Sempre ha estat un xic excèntrica —diu el baró—.

Un xic, com ho diria?, oblidadissa en relació a les lleis tàcites que regulen el comportament social. Però aquests darrers mesos m'ha fet l'efecte que començava a perdre el control. I ara tinc motius per creure que es veu amb un altre home.

Ara li toca a l'Alphonse de quedar-se amb la mirada fixa al riu.

—He de confessar que em va sorprendre —diu el baró—. La meva dona no ha palesat mai cap interès pels homes ni pel sexe, només pels diners.

—Potser l'home en té, de diners —aventura l'Alphonse.

—Dubto que en tingui tants com jo —diu el baró—. M'he pres la llibertat —continua— de donar un cop d'ull al seu diari. Aparentment, la meva dona i aquest home maquinen, o ella es pensa que maquinen, un assassinat. Si resulta que això és cert, la voldria salvar d'ella mateixa. I si la víctima he de ser jo, evidentment també em vull salvar. Cal investigar-ho, tot això. Qui és aquest home? És el seu amant, el seu còmplice o totes dues coses? Qui pretenen que sigui la víctima, si és que efectivament n'hi haurà una? I així anar fent. M'entén?

—És clar —diu l'Alphonse.

—És per això que quan dic que no tinc pressa —diu el baró— no vull dir que disposem d'un temps il·limitat. Si és que l'hem de salvar. A ella i als altres.

—Ho entenc perfectament —diu l'Alphonse.

—Em penso que això és tot —diu el baró—. On vol que li enviï l'horari?

—El podria fer ara mateix —diu l'Alphonse—. Ens estalviaríem problemes. Un munt.

El baró treu una llibreteta de caires daurats i una estilogràfica amb plomí d'or d'una butxaca interior. Creua les cames, s'apuja els pantalons per no fer malbé la ratlla i s'obre la llibreta als genolls. L'Alphonse treu un paquet de tabac rebregat, tria una cigarreta, l'encén i xucla amb delit.

—M'estimo més que no fumi en presència meva —diu el baró sense alçar els ulls.

L'Alphonse es treu la cigarreta de la boca, l'examina i en acabat la llença al riu. Agafa el sobre que el baró li acaba de donar, se'l torna a posar a la butxaca de la jaqueta.

—Tingui —diu el baró, que arrenca un full de la llibreta i l'hi allarga. L'Alphonse hi dóna una ullada.

—L'estudiaré amb calma —diu, i el guarda a la cartera, al costat de la fotografia.

—Necessita saber alguna altra cosa? —pregunta el baró.

—No —diu l'Alphonse—. Em penso que en tinc prou per anar fent.

—D'acord —diu el baró. S'aixeca.— Em posaré en contacte amb vostè d'aquí a una setmana —diu.

—Aquesta mena d'assumptes requereixen una bona dosi de paciència per part de tothom —diu l'Alphonse.

—Ja ho pot ben dir —diu el baró—. Bon dia tingui.

Surt en direcció a Lambeth Bridge. Damunt seu, les gavines giravolten i xisclen.

L'Alphonse torna a treure el paquet de cigarretes, en tria una, se la posa a la boca, l'encén i, recolzant-se al banc, tanca els ulls mentre treu aire lentament.